

Nødhjælpsgeneral Birgitte Qvist-Sørensen: Jeg er drevet af at få mennesker godt i vej

Kristeligt Dagblad

Else Marie Nygaard

23.03.19

Nødhjælpsgeneral har fået ny toppost. Tag med hende på job

”Der er en social indignation, som altid har fulgt mig. Jeg har været optaget af at skabe muligheder for dem, som ikke har muligheder og været drevet af at få mennesker godt i vej,”

Hun rejser let. En taske med computer og papirer til de næste dages arbejde, og så en lærredstaske, hvor det vigtigste indhold er et par gode travesko. Hun har hænderne fri til at holde papbægeret med kaffe, som hun gerne drikker, mens hun venter i gaten.

Siden Birgitte Qvist-Sørensen for ni år siden blev ansat i Folkekirkens Nødhjælp, har Københavns Lufthavn været et knudepunkt i hendes arbejdsliv. For fire år siden blev hun generalsekretær for organisationen, og rejsedagene er fortsat mange. Senest hun var i lufthavnen, var i fredags. Nu er det søndag, og hun er på vej med det sidste fly til Genève i Schweiz for at være klar til et todages møde.

Hun spænder sit sikkerhedsbælte og er stille. Når hun har sat sig til rette i flysædet, beder hun altid Fadervor. Fordi det er godt, og fordi det hjælper hende med at holde fokus.

Det er mødet i Genève, som er anledning til, at Kristeligt Dagblad gør hende følge på rejsen. Om mindre end 12 timer skal hun for første gang sidde for bordenden som formand for det globale netværk Action by Churches Together, Act Alliance. Hun er for nylig blevet valgt som formand for den globale alliance af 152 kirkelige organisationer, som arbejder i 125 lande for at hjælpe verdens fattigste. Alliancen repræsenterer 25.000 medarbejdere og omsætter hvert år for omkring 20 milliarder kroner. Men hvem er kvinden med den respekterede og tunge internationale post i udviklingsarbejdet?

Birgitte Qvist-Sørensen har i forvejen skrevet en slags historie ved at være den første kvindelige generalsekretær i Folkekirkens Nødhjælp. Modsat sine forgængere

på posten er hun ikke præst. Hun er teolog og drevet af at få mennesker godt i vej. Og hun lærte tidligt at kæmpe for det, hun tror på.

Når hun fortæller om sin barndom, synes hendes to sønner, at det lyder som noget fra 1930'erne, skønt hun kom til verden i 1961. Hendes første minder er fra Ågerup ved Roskilde, hvor familien boede, mens deres parcelhus blev opført. I Ågerup var hendes morfar lærer i landsbyens enhedsskole. Hendes mormor var organist, og når der var gudstjeneste, trådte hendes morfar til som kirkesanger.

Selv voksede hun op i et parcelhuskvarter nær Sankt Jørgensbjerg Kirke i Roskilde. De fleste lørdage kunne man finde hendes far på Hotel Prindsen i Roskilde, hvor han mødtes med byens bedre borgerskab. Han opbyggede en succesfuld grossistvirksomhed. Hendes mor var hjemmegående og tog datteren med, når hun gjorde sine indkøb i Roskilde Kontantforretning, som bedst kan sammenlignes med Damernes Magasin fra tv-serien "Matador". Og mens vi er ved "Matador": Lise Nørgaards lillebror var ansat i Birgitte Qvist-Sørensens fars firma.

Skønt hendes far var 50 år, da hun kom til verden, havde de et nært forhold. Han tog hende med på forretningsrejser, og hun ved en del om dyvler, som er den variant af rawlplugs, faderen importerede. Han var sikker på, at hun skulle være tresproget korrespondent. Hun lærte at kæmpe, da hun tog et opgør med sin far, da hun fravalgte skrivemaskinekurset til fordel for latin.

"Min far syntes, jeg skulle lære at skrive på maskine, men jeg var optaget af sprog og historie og blev så vild med latin, at jeg valgte at blive klassisksproglig student. Det begreb min far ikke."

Hans undren over datteren blev ikke mindre, da hun fortalte ham, at hun ville studere teologi. Han forstod hende ikke, når hun sagde, at hun ville læse teologi, fordi hun ville forstå verden. Han læste aviser for at forstå verden. Datteren så teologistudiet som en mulighed for at forstå den vestlige verden på en dybere måde ved at forfølge de spor, kristendommen havde sat.

Mens hun læste teologi i Aarhus, omkom hendes far i en trafikulykke, og det var Birgitte Qvist-Sørensen, som holdt talen ved faderens kiste i Roskilde Domkirke. Hun talte til ham, som var han i stand til at høre ordene. I deres samtale om tro var der noget, hun gerne ville, at han fik lov at høre.

"Min far var lidt af en verdensmand og forstod meget, men der var en dimension af verden indrammet af Guds kærlighed til mennesker, som jeg gerne ville have ham til at forstå: at der er et håb, som er større, og at kristendommen er et inkluderende fællesskab, hvor vi alle er inviterede uanset størrelsen på vores tro."

Skønt hun ikke er ordineret, har hun holdt flere prædikener og har erfaring med sjælesorg. Hun afbrød studiet og tilbragte et år som praktikant hos fængselspræst Carl Lomholt i Horsens Statsfængsel. Det blev et internationalt studieår på Aalborg Universitet, som kom til at afstikke kursen for hendes fremtidige virke. Kurset førte hende til Nordirland, hvor hun i forbindelse med sit speciale første gang mødte bibliotekaren Robert Bell, som hun få år senere blev gift med, og deres første barn blev født.

”Jeg havde lyst til at tage teologien og det kristne syn på mennesket med ud i verden.”

Sådan gik det til, at hun blev ansat af Belfast Kommune i Nordirland til et økumenisk arbejde med katolske og protestantiske kvinder, som hun skulle få til at mødes som mennesker. Det var vel at mærke dengang, byen var præget af mure og checkpoints. Siden blev både hun og hendes mand ansat hos FN og kom til Bangkok i Thailand.

Livet i den sydøstasiatiske metropol var lidt for mageligt, og da hun så, at Red Barnet søgte en programleder i Bosnien-Hercegovina, rykkede familien verdensdel og ankom, dagen efter der var underskrevet fredsftale i 1995. Siden skulle parret vælge, om de ville bosætte sig i England, Irland eller Danmark. Det danske skolesystem betød, at Bosnien blev skiftet ud med Brønshøj. Efter knap et årti i udlandet oplevede hun, at det ikke nødvendigvis er let at blive genintegreret i sit eget land – og slet ikke for et barn.

”Vores ældste kom i en 1. klasse uden at kunne lide rugbrød, uden at vide, hvad en lagkage var, og uden at have set ’Bamse og Kylling’. Men han vidste, hvad det ville sige at bo i et land, hvor der havde været krig med eksempelvis manglende vand. Han havde fået lov at køre med tanks, når vi besøgte de danske styrker. I skolen troede de, at han spillede krigsspil, fordi han tegnede tanks.”

Hun blev ansat i Københavns Kommune, fik siden en stilling som social- og sundhedsdirektør i Helsingør Kommune med ansvar for 1600 medarbejdere og videreuddannede sig inden for ledelse, men savnede det internationale perspektiv i arbejdet. Derfor søgte hun jobbet som international chef i Folkekirkens Nødhjælp.

”Der er en social indignation, som altid har fulgt mig. Jeg har været optaget af at skabe muligheder for dem, som ikke har muligheder, og været drevet af at få mennesker godt i vej. Og så betød det noget for mig at komme til en kirkelig organisation.”

Det er mandag morgen. Om en lille time skal Birgitte Qvist-Sørensen være klar i et mødelokale, men lige nu er hun på vej i raskt tempo op ad en bugtende sti, som hun ikke helt ved hvor fører hen. Hun kan gabe over mere, hvis hun får gået sine 10.000 skridt om dagen, og sådan en morgen, hvor fuglene kvidrer, kan hun ikke lade være med flere gange at dele sin begejstring ved at gå. Hun har gået Caminoen et par gange og tager af sted igen til august. Hun er ikke typen, som synger, hvis nogen kan høre hende. Men på Caminoen sang hun, mens hun gik alt fra Beatles til yndlingssalmen, ”Hil dig, frelser og forsoner”.

Da hun skiftede fra chefjobbet i kommunen til Folkekirkens Nødhjælp, gik hun ned i løn og op i antal af rejsedage. Og nu har hun så påtaget sig denne ekstra post som formand for Act Alliance efter at have fået et ja fra ægtefællen og sin formand. Hvorfor?

”Vi er i en tid, som råber på, at vi som kirkeligt netværk reagerer over for undertrykkelse, uretfærdighed og marginalisering. Der sker vældig meget godt i verden, men menneskerettighederne er under et enormt pres, og grådighed og isolation og nationalisme præger billedet. Og i forhold til kvinders rettigheder er der meget at kæmpe for. I øjeblikket er vi vidner til et stort spild af talent, når kvinder ikke er med i beslutningsprocesser.”

Hun fortæller, at hun for nylig har læst den tyske teolog Bonhoeffer. Det mindede hende om, at efterfølgelse også er at handle.

”Tiden er ikke bare til, at vi er passive eller vender blikket den anden vej, når rettigheder bliver trådt under fode. Nu må vi som kirkelige organisationer tale højt og stå ved, at alle mennesker er skabt i Guds billede og derfor er lige meget værd.”

Den store betonmastodont, som rummer Kirkernes Verdensråd, ligger inde til højre. Her har Act Alliance sit sekretariat i Genève, og her skal bestyrelsesmødet holdes. Med røde kinder viser Birgitte Qvist-Sørensen vej ind til det økumeniske kirkerum og sætter sig. Inden hun skal sidde for bordenden, er der morgen-andagt.

Hun sidder for bordenden i en blå-hvid habitjakke flankeret af Acts brasilianske generalsekretær. I en hestesko sidder bestyrelsesmedlemmerne. Det er mænd og kvinder, som er kommet fra Cuba, Burkina Faso, Filippinerne, Canada og Zimbabwe og repræsenterer en af de 152 kirkelige organisationer, som er med i alliancen. Der er sat fire møder af to dages varighed i kalenderen i år.

”Jeg har glædet mig,” siger hun på engelsk og åbner et rødt ringbind.

Før hun blev valgt som formand, var hun medlem af bestyrelsen. Da det er første gang, at den nye bestyrelse er samlet, bruger de den første time på at tale om arbejdsformen. Birgitte Qvist-Sørensen understreger, at det er vigtigt, at man skal kunne tale åbent og frit. Et af medlemmerne opfordrer til, at de husker at bede for arbejdet.

”Tak for at bringe betydningen af bønnen frem,” siger hun.

Når hun fortæller folk om sit arbejde, er der et spørgsmål, hun ofte får: Hvordan kan du holde ud at se så megen nød? I dag svarer hun på spørgsmålet ved at vende tilbage til det stykke fra Lu-kasevangeliet, som blev læst i forbindelse med morgenandagten: ”Elsk jeres fjender, gør godt og lån ud uden at håbe på at få noget igen.”

”I det her arbejde synes jeg, at jeg får langt mere, end jeg giver. Når jeg er ude og ser vores arbejde, er det ikke elendigheden, som sætter sig spor. Jeg bliver meget ofte begejstret, fordi jeg ser, hvordan vi er med til at skabe en positiv forandring. Og jeg møder mennesker, som har bevaret deres værdighed på trods af det, de måtte have oplevet. Jeg tror, det er derfor, det giver en enorm styrke at være ude.”

Formalia drøftes i mødelokalet i Genève. Og man mærker en lidt rastløs energi fra Birgitte Qvist-Sørensen fra pladsen for bordenden. Hun samler op på punktet, konkluderer kort, inden hun går videre til næste punkt i et tempo, som betyder, at mødets første runde afrundes, før den planlagte formiddagskaffe er klar.